

RESNICA UDARJA NA DAN

„V rovu ležimo pobiti ...“

Resnica o tragičnih dogodkih, ki so se razvijali na slovenski zemlji takoj po koncu druge svetovne vojne, je pretekli teden znova s silo udrla v slovensko javnost in pretresla narodno zavest. V Barbara rovu rudnika v naselju Huda Jama pri Laškem so namreč v torek, 3. marca, odkrili večje število posmrtnih ostankov, po prvih ocenah več stotih ljudi. Celjski kriminalisti in policisti so kraj najdbe zavarovali, o vseh ukrepih sta bila obveščena pristojni preiskovalni sodnik in državni tožilec.

Nekaj najbolj pretresljivega

Dela v Barbara rovu rudnika so se začela že avgusta lani, z namenom ugotovitve ali se tam nahaja prikrito grobišče. Omenjena lokacija je bila namreč na seznamu vladne komisije za reševanje vprašanj prikritih grobišč. Do sedaj so odstranjevali betonske pregrade in nasutje, ki je prikrivalo obstoj grobišča.

Mitja Ferenc, vodja evidentiranj in sondiranj prikritih grobišč, je pojasnil, da so bile žrtve ubite na kraju, kjer so jih odkrili, ne ve pa, od kod so jih pripeljali. Kot je poročala RTVS, je edini neposredni vir šofer, ki je ujetnike vozil v rudnik iz Teharja in pravi, da so bili Slovenci. Medtem ustni viri pričajo, da je šlo tudi za Hrvate.

Vodja sektorja za vojna grobišča na ministrstvu za delo Marko Štrovs je dejal: „Ves čas po drugi svetovni vojni se je govorilo, da je tam precej veliko grobišče“ in pojasnil, da je bil v oddaljenosti od 800 metrov od vhoda rov zazidan. „Tisti zid je bil tabu,“ je dodal.

Potem, ko so prebili zid in še ostale zapreke, so prišli do prvih trupel. Bila so pobeljena z apnom in nekatera delno mumificirana. Po mnenju Štrovs ni prišlo do razpada zato, ker je bil prostor hermetično zaprt, ali pa niso razpadla zato, ker so bila posuta z apnom. „Vidi se tkiva in vidi se, da so bila brez obleke in čevljev,“ je dejal. Kot je pojasnil Štrovs, so bili v rovu pobiti tja pripeljani goli, na sebi pa so imeli le čevlje. Na truplih, je nadaljeval Štrovs, ni bilo vidnih ran, zato se domneva, da so umrli zaradi plina. „Malo verjetno je, da so bili ustreljeni, saj smo v rovu našli samo nekaj praznih tulcev,“ je dodal. V izjavi za medije po novinarski konferenci pa je Štrovs povedal, da je možno, da so v rovu pobiti tudi pripadniki Rupnikovega bataljona.

Pomočnik direktorja Uprave kriminalistične policije Generalne policijske uprave Pavle Jamnik je povedal, da nadaljujejo z ogledom v jami, v naslednjih dneh pa se bo preiskava nadaljevala v kriminalistično-tehničnem smislu, veliko bo tudi sodno-medicinskega dela.

Generalna državna tožilka Barbara Brezigar je po obisku Barbara rova rudnika v Hudi Jami v izjavi za medije povedala, da je prizor v jami zelo grozljiv. „To, kar sem videla, lahko kot človek ocenjujem, da je nekaj najbolj pretresljivega, kar lahko vidiš v življenju. Da več kot 60 let nismo bili sposobni raziskati takšne zločine, pa je naslednji problem,“ je poudarila Brezigarjeva.

Sodni izvedenec Jože Balazic je dejal, da so ga prizori iz jame močno pretresli. Po njegovi oceni težko bo identificirati vsa trupla in ugotoviti, komu kdo pripada. Prepričan je, da žrtve niso bile ustreljene, saj so se storilci bali jamskih plinov. „Ti ljudje so močno trpeli,“ je dodal.

Vhod v Barbara rov

Vodja evidentiranja prikritih grobišč in zgodovinar Mitja Ferenc meni, da so dokazali obstoj enega večjih množičnih grobišč v Sloveniji in laški rudnik je prvi rudnik na svetu, ki je bil uporabljen kot prikrito grobišče.

Kdo je zagrešil zločin?

Prvemu vtisu groze so sledile razne izjave, ki jih je podajal vsak po svojem merilu. Predsednik Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije in bivši predsednik Socialistične Republike Slovenije Janez Stanovnik je dejal, da so bila „ta hudodelstva očitno izvršena v okviru t.i. Vojske državne varnosti, ki je bila v sestavi Jugoslovanske armade in je bila podrejena vrhovnemu štabu“. Stanovnik je zatrdil, da je ob odkritju posmrtnih ostankov v rudniku Barbara rov v Hudi Jami pri Laškem „prav tako zgrožen, kot je zgrožena

celotna slovenska javnost“. Po njegovih besedah je bil poboj v Barbara rovu očitno izveden tako, kot so bili izvedeni drugi množični poboji: „Torej v okviru Jugoslovanske armade oz. specialnih enot, ki so bile v okviru Jugoslovanske armade.“

„Storilci pobojev po drugi svetovni vojni so slovenski partizani, ki so jih vodili komunisti“, je ob tem dejal nekdanji generalni državni tožilec Anton Drobnič. Po njegovih besedah prikrita grobišča dokazujejo, da je „od leta 1941 do 1945 šlo za totalitarni boljševiški komunizem, ki je napadel slovenski narod in ga tudi deloma pokončal“.

Glede izjave predsednika Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije Janeza Stanovnika, da povojnih pobojev niso izvedli partizani, ampak Jugoslovanska armada, je Drobnič poudaril, „naj se Stanovnik ne spreneveda“. Kot je zatrdil, je Jugoslovanska armada nastala iz slovenskih in drugih jugoslovanskih partizanov, ki jih je vodila komunistična partija. Nekdanji generalni državni tožilec je prepričan, da hoče Stanovnik „zopet skrivati resnico“.

Kosti v rovu

„Strašno so varovali resnico, varovali so jo, da ja ne bi prišla na dan,“ je poudaril in dodal, da hočejo resnico, „zdaj, ko prihaja na dan, spet skriti“.

Besede in dejanja

Slovenska in hrvaška delegacija sta v ponedeljek, 9. t.m. položili venca pri kapelici pred rovom Barbara v Hudi jami pri Laškem. S slovenske strani so se pobitimi poklonili državna sekretarka na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Anja Kopač Mrak, s hrvaške pa podpredsednica hrvaške vlade Jadranka Kosor in hrvaški notranji minister Tomislav Karamarko.

Premier Borut Pahor je ob odkritju menil, da mora država dostojno in na spoštljiv način poskrbeti za vse najdene žrtve v Barbara rovu v Hudi Jami ter sprejeti zakon o žrtvah vojnega nasilja. Dodal je, da morajo vse institucije opraviti svoje delo.

Polemična je bila izjava predsednika države. „Danes sem tu zaradi prvorazredne teme, zato o drugorazrednih temah ne bom govoril,“ je v nedeljo 8. marca, pred proslavo ob mednarodnem dnevu žena, predsednik Danilo Türk zavrnil novinarsko vprašanje o Barbara rovu. Na vprašanje, ali so povojni poboji drugorazredna tema, je predsednik republike odvrnil, da „politične manipulacije okrog tega so“.

Po hudih reakcijah na te besede je v ponedeljek 9. izjavil v sporočilu za javnost: „Ta zločin najostreje obsojam, kakor tudi obsojam vse medvojne in povojne poboje,“ je zapisal. „Pričakujem, da bodo forenzične preiskave opravljene v najkrajšem možnem času in pozdravljam podporo, ki jo daje vlada pri tem.“ Preiskovalni in pravosodni organi so po njegovih besedah dolžni storiti vse za temeljito kazensko preiskavo in za kazenski pregon, zgodovinska stroka pa naj raziše vse in pove vse resnice o povojnih pobojih in o vseh drugih vidikih druge svetovne vojne na naših tleh. „Skupna dolžnost nas vseh, državljan in državljanov Slovenije, pa je zagotoviti pieteto do vseh mrtvih. Zavračam vse oblike politizacije tega in vseh drugih delov naše zgodovine in pozivam vse politične stranke, da povojnih pobojev ne uporabljajo kot tematico predvolilne kampanje,“ je zapisal predsednik države.

„Zločina v Barbara rovu se ne da pokriti z NOB in sklicevanjem na Tita“, je v nedeljo 8. marca za STA poudaril evropski poslanec Lojze Peterle, ki se je skupaj s predsednico NSi Ljudmila Novak pri kapelici ob rovu poklonil žrtvam povojnih pobojev.

„Ta jama je eden od izrazov nečloveškega ravnanja z ljudmi po 2. svetovni vojni, ki so bili mučeni in umirali v velikem trpljenju,“ je poudaril evropski poslanec. Po njegovem je zastrašujoče, da smo zadnja evropska država, ki teh zločinov do danes ni razkrila.

„Nismo rekli zločinu zločin, ampak le, da gre za napako, dolgo časa pa se o tem sploh ni govorilo in ni bilo priznano kot dejstvo,“ je poudaril Peterle in opozoril, da se govori le o tem, kar se je dogajalo po vojni, „vendar se je podobno dogajalo tudi med vojno“.

Evropski poslanec pričakuje, da bo predsednik republike Danilo Türk na strani pietete, resnice in pravne države, „ne pa na strani politične opcije, ki je kriva za to, da do

„Odpušcanje in sprava“

Izjava Komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci ob odkritju grobišča povojnih pobojev

Pogled na žrtve ob odkritju grobišča povojnih pobojev v rudniškem rovu v Hudi Jami pri Laškem je vsakega sočutnega človeka globoko pretresel, saj ni mogoče spregledati strahotnega trpljenja žrtev in barbarske okrutnosti njihovih morilcev. Komisija Pravičnost in mir je v preteklih letih že nekajkrat opozorila na moralne in pravne razsežnosti povojnih zločinov in na dolžnosti, ki jih imajo v zvezi s tem najvišje državne ustanove.

Sočustvovanje, pretresenost, zgroženost in zahteva po dostojnem pokopu žrtev teh množičnih zločinov so povsem umestni in razumljivi odzivi ljudi, vendar se kot politična skupnost zgolj pri tem ne moremo ustaviti. Najvišje državne institucije, posebno tiste, ki so posebej dolžne pospeševati etične vrednote, pravičnost, mirno sožitje in celovito spoštovanje človekovih pravic, bi morale izreči jasno in nedvoumno moralno ter politično obsodbo teh zločinov in vseh posameznikov oziroma skupin, ki so zanje odgovorni.

Soočenje z najbolj zavržnimi dogodki slovenske polpretekle totalitarne zgodovine je nujno, če hočemo postati in ostati civilizirana in etična družba. Skrajni čas je, da vsi državljani in državljanke na osebni, narodni in državni ravni zelo jasno vzpostavimo temeljna moralna načela o nedotakljivosti slehernega človeškega življenja in o dostojanstvu slehernega človeka, ki so bila kruto teptana med revolucijo in po njej. Ideologija ne more postati opravičilo za noben zločin. Za gnusne zločine proti človeštvu in lastnemu narodu je potrebno ugotoviti krivce, individualne in skupinske, politične in ideološke. Javno je potrebno obsoditi takratno komunistično totalitarno oblast in s tem tudi oprati dobro ime poštenih in iskrenih borcev za svobodo slovenskega naroda, ki so jih med vojno in vsa leta po njej zlorabljali kot nekakšen „živi ščit“ totalitarnih politikov, ideologov in zločincev.

Med nami je v zvezi z medvojnimi in povojnimi poboji še vse preveč moralnega cinizma, izmikanja, brezbrzičnosti in včasih celo kaznivega, a nekažnovanega omalovaževanja ali odobravanja. Še vse preveč je tudi strahu. Do vsega tega prihaja predvsem zato, ker šola in druge vzgojne ustanove, oblikovalci javnega mnenja in najvišje državne institucije, ki so poklicane, da v politični skupnosti ohranjajo veljavo temeljnih etičnih načel in iz njih izhajajočih človekovih pravic, glede teh zločinov niso uveljavile ustreznih moralnih meril, potem ko so te zločine desetletja načrtno zamolčevale in prikrivale. Poskus, da bi zločin za vedno prikrili, je v Barbarinem rovu nadvse očiten. Ravno omalovaževanje je huda politizacija teh zločinov. Nobene politizacije ne bi moglo biti, če bi država pravočasno izpolnila svojo moralno dolžnost. Zato Komisija Pravičnost in mir izreka priznanje državni komisiji, ki si zadnja leta pogumno prizadeva za odkritje zamolčanih zločinskih dejstev. Prav tako z zadovoljstvom ugotavlja, da se v delu javnega mnenja in javnih glasil krepki moralna zgroženost nad zločini. Končni cilj tega dozorevanja naše moralne zavesti pa mora biti odpušcanje in sprava, ki naj pripelje do tega, da ne bo več „naših“ in „vaših“, ampak bomo vsi enakopravni, enako spoštovani in enako dobrodošli člani iste narodne in politične skupnosti.

teh zločinov nismo razvili pravega odnosa“. „Mi ne moremo v Srebrenici obžalovati zločinov, tukaj pa se delati, kot da tega ni bilo. Zločin je zločin in ne moremo se različno obnašati na isto temo,“ še meni Peterle.

Jože Dežman

Za tem sta tako predsednik Türk kot predsednik Državnega zbora Potrč poklonilno gesto in izjave Nove Slovenije označila kot „politično manipulacijo“. Vodstvo stranke je odgovorilo z daljšo izjavo, kjer med drugim trdi: „V Novi Sloveniji ostro zavračamo obtožbo predsednika države dr. Danila Türka, da gre pri našem opozarjanju na povojne poboje za politično manipulacijo. Očitno predsednik države trkanje na njegovo vest dojema kot politično manipulacijo ... Politična manipulacija je lahko le izjava predsednika države, ki pravi, da se bo žrtvam poklonil, ko bo končana preiskava. S tem dvomi v verodostojnost dejstva, da gre v Hudi Jami za grobišče žrtev povojnih pobojev. Vprašanje je, če bo preiskava, glede na izjemno težke okoliščine, sploh kdaj lahko v celoti zaključena ...“

VTISI IZ SLOVENIJE

SLABI REZULTATI NA KOROŠKEM

So tudi Slovenci volili Haiderjevo stranko?

OD NAŠEGA DOPISNIKA

Slabih pet mesecev po smrti koroškega glavarja Jörga Haiderja je na Koroškem slavilo njegovo Zaveznitvo za prihodnost Avstrije. S 45 odstotki glasov ima BZÖ zdaj v koroški deželni vladi absolutno večino, v koroškem deželnem zboru pa relativno.

Na prvo nedeljo tega meseca so bile na Koroškem v Avstriji deželnozborske in občinske volitve. Volilnih upravičencev in upravičenk je bilo skoraj 444.000. Tako kot drugod po svetu, imajo tudi v tem slučaju manjše stranke težje pogoje, ker se voljenje poenostavi na vsedrjavne stranke.

Slovenski Korošci niso imeli svoje liste za deželni zbor; stranka Enotna lista se ni predstavila. A tudi za druge slovenske kandidate na večinskih listah se je volilna nedelja končala z velikim razočaranjem. Tako Ana Blatnik (6. nosilka) pri socialdemokrati kot tudi Zalka Kuchling (3. nosilka) pri Zelenih ne bosta zastopani v deželnem zboru, prav tako ne komunist Mirko Messner (stranka je izpadla).

Tudi socialdemokrati (SPÖ) so padli in se uvrstili na komaj 29 % glasov. Njihov upad je še resnejši, če upoštevamo, da so predvolilne napovedi izenačevale njihov izid z izidom Haiderjeve stranke.

Druga zmagovalka deželnih volitev na avstrijskem Koroškem pa je ljudska stranka (ÖVP) s 16,8 odstotka in bo verjetno omogočila ponovno izvolitev Gerharda Dörflerja za glavarja.

Zelenim je za las uspelo prestopiti petodstotni prag.

Hud poraz so utrpeli tudi svobodnjaki (FPÖ; stranka, od katere se je odcepil Haider in ustanovil BZÖ) Maria Canorija — očitno so volivci volili original (Haiderja), ne kopije.

„Haiderjeva smrt je očitno privedla do še večje solidizacije z njegovo stranko,“ meni Matevž Grilc, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS). „V nedvomno najbolj brutalnem predvolilnem boju, ki je zahteval milijone evrov, se socialdemokratom ni posrečilo predstaviti kot alternativa BZÖ niti niso znali nagovoriti mladine.“ (Na teh volitvah so prvič volili tudi 16-letniki). Grilc upa, da je bil to zadnji predvolilni boj, v katerem je prevladoval pokojni deželni glavar Jörg Haider, manjše stranke pa so

bile žrtve spopada med velikimi. „Za manjšino to pomeni, da bo morala potegniti posledice in se združiti v eno močno organizacijo. Politika konsenza tistih, ki so videli izboljšanje ozračja, je propadla. Računati pa bi morali tudi na posledično podporo Slovenije pri internacionalizaciji manjšinskih vprašanj. Od zvezne vlade na Dunaju ne pričakujemo kaj dosti. Kako naj kaj spremeni s konsenzom, če pa ima BZÖ skoraj absolutno večino?“ Tudi na komunalnih volitvah so Haiderjevi nasledniki proti vsem napovedim zmagali celo v Celovcu pa tudi močno oslabili socialdemokratske trdnjave in župane po vsej deželi.

Slovensko prebivalstvo so predstavljale občinske liste stranke Enotna lista (EL), ki ji predseduje Vladimir Smrtnik. Smrtnik ugotavlja, da desni naval čutijo tudi na občinski ravni. Nekaj rezultatov, denimo v Globasnici, je razveseljivih, drugod pa ne. Ponekod so celo upali, da jim bo uspelo izvoliti svojega župana. „Trend se obrača proti nam tudi zato, ker so skupne deželne in občinske volitve problem za manjše stranke in jih ljudje ne opazijo dovolj.“ Brutalni trend na desno je po njegovem mnenju pokazal svoje. „Koroška duša je pokazala svoje zobe, če je Dörfler lahko dobil večino.“

Iz drugih Smrtnikovih izjav je lahko razbrati razočaranje. Čeprav je v nekaterih občinah možno zaznati pozitivne premike naprej, pa je za Smrtnika osip glasov v podjunjskih občinah, kjer je bila EL tradicionalno močno zastopana, predmet razmišljanja ter pristojnim organom EL ponudil svoj odstop. Še pred (evropskim) poletjem naj bi izredni občni zbor EL izvolil novo vodstvo. Novice iz manjših občin namreč krepijo rezultate deželnih volitev: tudi v dvojezičnih občinah so beležili porast glasov Haiderjeve stranke.

V tiskovnem središču so vsi glasno razmišljali o zadnjem velikem uspehu pokojnega Jörga Haiderja. Sedanji deželni glavar Gerhard Dörfler se je na volitvah vedno predstavljal v timu z drugima dvema veljakoma stranke. Občutek sloge, ki je izhajal iz občutka ogroženosti (v volilnem programu je na „častnem“ prvem mestu najava, da ne bo novih dvojezičnih tabel na južnem Koroškem), je požel želeni rezultat plebiscitarno večino v spomin Jörgu Haiderju.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vladajoča zakonca Kirchner sta pretekli teden vsaj delno zaobrnila smer krmi-la države. Opazovalci menijo, da je to zaradi nevarnih znakov v ljudski (neje)volji. Vprašanje je, če je ta sprememba prišla pravočasno.

Udarec v provinci Catamarca. Če sodimo po izidu nedeljskih volitev, kaže, da se stvari ne razvijajo po vladni volji. Kot smo napovedali, so imeli v tej provinci volitve v domači parlament. Bile so prve volitve v letošnjem letu in prav zato so vzbudile veliko pozornost. Tam, na čelu povezave raznih strank, vlada guverner radikal Bri-zuela. Pri zadnjih volitvah je bil zaveznik Kirchnerja (radikali K), po raznih zapletih pa se je približal podpredsedniku Cobosu in se z njim oddaljil od zvezne vlade. Nasproti mu je stala vladna „Fronta za zmago“, ki je povezala vse, kar v provinci diši po peronizmu: uradno stranko (vodi jo nekdanji mož Kirchnerjeve sestre), bivšega guvernerja Saadija in še skupino, ki jo vodi zloglasi sindikalist Barrionuevo. Kako so ti trije mogli stati skupaj ni jasno. Jasno pa je bilo še pred volitvami, da se vezi trgajo. Da bi nagnili tehtnico, je v provinco že prej potovala predsednica gospa Cristina, za njo razni ministri in končno, na zaključek volilne kampanje, še predsednik stranke Nestor Kirchner. Vse zaman. Bri-zuela je zmagal s približno 43 odstotka, proti 33%, ki jih prejel peronizem. Zvezna vlada je takoj izjavila, da so bile to le krajevne volitve, ki nimajo odmeva na državni ravni. In še, da v Catamarci peronizem ni zmaga zadnjih 20 let. Res Catamarca ne predstavlja niti enega procenta državnega volilnega imenika. A vedno bolj jasno se kaže (in mnogi guvernerji se tega zavedajo) da čim dalj od Kirchnerja, bolje kaže volilnim rezultatom. Zato je tudi razumljivo, da je Kirchner takoj napadel časopise in televizijske postaje, češ, da pretiravajo zmago in ne govorijo resnice.

Prišla bo jesen v deželo. Vlada je nepričakovano spremenila zadržanje do kmetov. Prejšnji terek je na sestanku ministrov s kmečkimi predstavniki prišla sama gospa predsednica in dosegli so nekaj dogovorov. Dejansko je vlada pristala na tri najbolj odločne zahteve kmetov: mlekarstvo, izvod mesa in davke na pšenico. Novi ukrepi so bili objavljeni že naslednji ponedeljek (9. marca) v vladnem listu, s čimer so stopili v veljavo. A kmetje so nejevoljni, ker besedilo ni dovolj jasno in so v njem nekateri dodatki, ki dosežene ugodnosti spremenijo. Zato je nekoliko dvoma ob novem dogovor-

jenem sestanku, ki poteka v trenutku, ko pišemo te vrstice. Dogovor tudi ni zadovoljil večine manjših kmetov, ki zahtevajo bolj odločen nastop do vlade. Skoraj bi prišlo do razkola med slavnim De Angelisom in predsednikom strokovne organizacije Busijem. Mir je prišel, ko sta spoznala, da vlada morda išče prav to. Kar nekaj je znanih potez, s katerimi je vlada skušala razbiti enotnost kmečke fronte. Kmetje tudi napenjajo vse sile, da bi zadeva davkov na izvoz prišla v parlament, česar se vlada otepa z vsemi silami.

Bomo sedaj varni? Druga sprememba v vladni strategiji pa je nenadno zanimanje za vprašanje varnosti. Analisti so ugotovili, da gospa predsednica v teku zadnjih štirih mesecev ni v nagovorih ali izjavah uporabila besede „varnost“. Nenadoma je to postala glavna vladna skrb. Jasno: vse ankete kažejo, da je to prva skrb argentinskega prebivalca. Dnevni ropi, ugrabitve in uboji bolj razburjajo živce državljana kot pa gospodarska kriza. In sedaj so pomanjkanja varnosti krivi vsi - samo vlada ne. Navarili so na provincijske funkcije, na preiskovalne sodnike in na sodno ustanovo. Izbruhnila je nova polemika tudi s člani vrhovnega sodišča. Gospa Cristina jim je očitala počasnost v sodbah zaradi prekrškov človekovih pravic. Odgovorila ji je članica sodišča gospa Argibay, da je nemogoče pohiteti, ko ni sodnikov, ni sredstev in ni infrastrukture, ker vlada zmanjšuje proračun sodni oblasti.

Na pohodu. Obe opozicijski struji sta v polnem pohodu. Vsekakor prednjači sredina, kjer je poveza-va Macri-Solá-De Narvaez že močno zasidrana. Novost je, da je zaznati približanje te trojice položajem skupine, ki jo danes predstavlja uporni senator Reutemann. S tem bi ta sektor zadobil večji ugled tudi v smislu zmožnosti vladanja. Na drugi strani pa so radikali že prepričani, da se bo Cobos vrnil v „stari hlev“ in na poveza-vo z gospo Eliso Carrió in njeno skupino. Če bo razvoj peljal v tej smeri kaže, da se bodo na oktobrskih volitvah za zmago potegovale, nasprotni vladni fronti, ti dve povezavi. Katera od treh bo zmagala, trenutno še ni jasno. Kaže pa, da bo vlada precej daleč od absolutne večine, in bo v parlamentu izgubila dose-danjo avtomatično večino. To soboto pa bo papež Benedikt XVI prvič v svojem pontifikatu sprejel zbor argentinskih škofov, predstavnikov Cerkve, ki jo je vlada še do nedavnega postavljala med vrste opozicije.

Zagreb podprl mediacijo kot pot do Haaga

Za rešitev v sporu Slovenija-Hrvaška je EU predlagala komisarja Rehna za mediatorja. Slovenska vlada in parlament sta to mediacijo takoj sprejela. Hrvaška si je vzela teden dni časa za odgovor. Tako je pretekli ponedeljek 9. odgovorila in podprla pobudo Evropske komisije o reševanju vprašanja meje s Slovenijo z mediacijo, ki pa mora državam pomagati pri oblikovanju predloga sporazuma o prenosu vprašanja meje pred Meddržavno sodišče v Haagu.

V Bruslju so pričakovali, da bo Zagreb sprejel jasen odgovor na pobudo Evropske komisije o mediaciji „brez postavljanja nemogočih pogojev“. Kot je v četrtek na Bledu dejal evropski komisar za širitve Olli Rehn, so bili vsi prejšnji poskusi za rešitev vprašanja meje med državama v 18 letih neuspešni, zato v danih razmerah ne vidi druge realne možnosti za napredek, kot je mediacija. „Od obeh držav pričakujem pozitiven odgovor brez postavljanja nekkih nemogočih pogojev, ki bi na koncu pomenili zavrnitev naše pobude,“ je dejal Rehn.

Bruselj je predlagal, da se v reševanje spora o meji, ki bi prispeval tudi k nadaljevanju hrvaških pristopnih pogajanj z EU, vključi tričlanska mediacijska skupina pod vodstvom nekdanjega finskega predsednika Marttija Ahtisaarija.

Kot je dejal slovenski zunanji minister Samuel Žbogar v izjavi za medije, pomeni odgovor Zagreba „pozitiven korak naprej“, saj so se stvari vendarle premaknile in smo

dobili „pozitivno hrvaško stališče do mediacije“. Vendar pa je po oceni Ljubljani ta korak morda premajhen, saj hrvaški predpogoji zelo „zožujejo možnost, da bi prišlo do začetka mediacije“.

Kot je pojasnil, pozna le stališča iz kratkega sporočila za medije, ki sta ga hrvaški premier in predsednik, Ivo Sanader in Stipe Mesiž objavila po pogovorih s predstavniki parlamentarnih strank v Zagrebu in še ni seznanjen s podrobnostmi hrvaškega odgovora.

Priložnost za podrobnejšo izmenjavo mnenj in seznanitev s hrvaškim odgovorom bo po besedah ministra že ta terek v Bruslju, ko se bo srečal s hrvaškim kolegom Gordanom Jandrokovičem in evropskim komisarjem Rehnem. Na tem srečanju naj bi po pričakovanjih Žbogarja ugotovili, ali je lahko odgovor Zagreba „osnova za nek začetek ali ne“, „na prvi pogled“ pa se mu zdi, „da težko omogoča možnost začetka mediacije“.

Počakati moramo na odziv komisarja Rehna, ki je avtor predloga o mediaciji, in na podrobnosti, ki nam jih bo pojasnila hrvaška stran, je ponovil Žbogar in dodal, da bo predvidoma na novinarski konferenci v sredo lahko podrobneje komentiral hrvaški odgovor.

Hrvaška je podprla pobudo Evropske komisije o reševanju vprašanja meje z mediacijo, ob tem pa kot pogoj navedla, da bi morala državam pomagati pri oblikovanju predloga sporazuma o prenosu vprašanja meje pred Meddržavno

sodišče v Haagu. Morala bi jima tudi pomagati pri oblikovanju predloga za reševanje ostalih odprtih vprašanj, kot sta vprašanje plovbe in ribolova.

Slovenska vlada je 26. februarja že načelno podprla predlog Evropske komisije o mediaciji, ki bi po oceni Ljubljane morala voditi k rešitvi vprašanja meje. Evropski komisar za širitve Olli Rehn je v Bruslju hrvaško stališče o mediaciji pozdravil kot „korak naprej k evropskemu posredovanju“. Sedaj imamo obe izhodiščni stališči, a še vedno se moramo dogovoriti o pogojih posredovanja, delo še poteka, je dejal Rehn in povedal, da se bo z obema ministroma spet sestal v torek v Bruslju.

Komisar Rehn meni, da je še realistično, da Hrvaška konča pristopna pogajanja do konca leta, če bo zastoj v pogajanjih mogoče odpraviti kmalu. „Še vedno delamo na tem,“ je sklenil.

Namen torkovega srečanja je doseči dogovor o pogojih za mediacijo oziroma evropsko posredovanje, toda nikjer ne piše, da bo to tudi uspelo. Strani sta podali vsaka svoje stališče, a med seboj se nista dogovorili o ničemer, pravijo viri v Bruslju.

Evropska komisija ima tako sedaj po navedbah virov v Bruslju na mizi stališči, ki sta ju Hrvaška in Slovenija proizvedli za svoji javnosti, o načelni podpori mediaciji. „To vse je sicer zelo dobrodošlo, toda problem je v podrobnostih,“ pravijo viri.

SLOVENCİ V ARGENTINI

MPZ SAN JUSTO

Bog obiše svoje ljudstvo in mir prebiva v njem ...

Čprav nas postna priprava privablja k premišljevanju in poglobitvi Jezusovega trpljenja, nas čudovita zgodba odrešenja povezuje s skrivnostjo tiste božične noči, ko se je vse začelo. Tako še danes med nami pozvanjajo božični odmevi, ko je Mešani pevski zbor iz San Justa prepeval novorojenemu Detetu v čast ...

Po počitniškem oddihu se je peresu zahotelo, da popiše globoko doživete trenutke in čas, ko se je božje ljudstvo zbralo pred jaslicami, da zapoje preprosto in s čistim srcem. Pevci MPZSJ-a so se želeli pokloniti Kralju sveta s tem, kar najbolj cenijo in gojijo: s pesmijo. Dne 20. decembra so priredili božični koncert v farni cerkvi Nuestra Señora de la Montaña v La Tablada, katerega so nato ponovili 21. decembra, v farni cerkvi Nuestra Señora de Fátima v Lomas del Mirador. Koncert je privabil mnogo domačih faranov ter veliko slovenskih prijateljev in znancev.

Pod izvežbano taktirko pevovodkinje Andrejke Selan

Vombergar so nas pevci presenetili s svojim širokim in bogatim repertoarjem. Nekateri pesmi je spremljala na klavir ali orgle ga. Anka Savelli Gaser. Druge so zapeli s spremljavo glasbenih vložkov, ki jih je imel na skrbi Pavel Erjavec. Odlomke Kreolske maše pa so obogatili s tipičnimi inštrumenti: kitaro, čarangom, bobnom in tolkali - Anči Puntar, Martin Selan, Pavel Erjavec, Dani Cestnik in Gregor Modic.

Na teh dveh večerih smo prisluhnili naslednjim skladbam:

Adeste fidelis (narodna S. XVII) Readin - prir. L. De Mallea; *Resonet in laudibus* - Jacob Gallus; *Angelus domini* - Franz Biebl; *Oče naš* - Iljič Čajkovski; *Transemus usque Betlehem* - Josef Schnabel; *And the glory of the Lord* - Georg F. Haendel; *Angels' carol* - John Rutter; *Canción alegre de Noel* - (francoska anonimna S. XII) - prir. Gevaert; *Mazapan con miel* (tradic. argentinska) - prir. Dante Andreo; *Nocoj ne morem spati* (narodna slovenska) - prir. Janez Močnik; *Pastirci z menoj* - Leopold Cvek; *Blažena noč* - Vinko Vodopivec; *Raduj človek moj* - Leopold Cvek; *Kaj se vam zdi* (narodna slovenska) - prir. Janez Močnik; *Amen* (gospel) - prir. Norman Luboff; *Zbirka božičnih napevov* - prir. Carlos Barraquero; *Corramos, corramos* (tradic. venezuelska);

Gloria - Kreolska maša (carnavalito-yaraví) - Ariel Ramírez; *Los reyes magos* (takirari) - Ariel Ramírez in Sveta noč - Franz Gruber.

Doživeli smo prav poseben koncert. Posebnost pa je stala v tem, da smo prisostvovali drugačni predstavitvi kot smo jo bili vajeni. Ponavadi je zbor stopal na pozorišče in, v skoraj nepremični frontalni poziciji, popeljal poslušalce v svoj pevski svet. Tokrat nas je presenetila ubrana in tiha razgibanost pevcev. S prvo pesmijo, *Adeste fidelis*, je solistka povabila vse pevce-vernike, ki so stali v ozadju cerkve, naj pristopijo k jaslicam. Tako se je v zbranem premikanju le-teh proti oltarju čutilo, kako je vse verno občestvo stopilo na pot in obrnilo srca k Njemu, da se mu pokloni. V čudovitem ozračju je nihalo nekaj, kar je vsakega nagovorilo naj v svojem srcu zbere prošnje in zahvale ter jih položi pred Dete. Te vrste dinamika, ki se je med koncertom ponavljala, nas vabila, da smo ji z izostrenim posluhom sledili. Mehko doneči in mogočno igrivi akordi so se

prepletali med raznimi pesmimi, ki so nam jih z lahkotnimi in dovršenimi glasovi podajali člani zbora in posamezni solisti: Veronika Malovrh, Gabrijela Čamernek, Gregor Modic, Andrej Grilj, Aleks in Dani Cestnik, Martin Selan, Nežka Markovič, Matjaž Čeč in Marcelo Brula so se vrstili na sporedu. S posebno pozornostjo smo prisluhnili manjšim skupinam, ki so nas prijetno presenetile. Moška skupina, ki so jo sestavljali že zgoraj navedeni pevci, so nam podarili pesem *Blažena noč*. Ženski skupini, katere so sestavljale Marjana Grilj, Veronika, Metka in Joži Malovrh, Marjanka Selan, Marija Štrubelj, Metka in Nežka Markovič, Gabrijela Čamernek, Lučka Marinčič in Magda Skvarča, pa sta izvedli - še ne dovolj poznane - Močnikove priredbe *ponarodnih božičnih pesmi*, ki so izzvale od poslušalcev upravičeno in navdušeno ploskanje. Prehitro je minilo srečanje src, ki jih je povezovala pesem božične noči. *Sveta noč, blažena noč* je zadonela in se dvigala v nebo, da je s svojimi sladkimi akordi napolnila zadnji kotiček cerkve. Pevovodkinja nas je prijazno povabila naj zapojemo Detetu, ki je prihajalo med nas. Lucijana Vombergar in Tatjana Brula sta s svojo otroško nedolžnostjo pripomogli k lepoti te noči, ko sta položili v jaslice novorojenega Jezuščka.

Večera sta bila enkratna. To je dokazal prisrčen in topel aplavz poslušalcev, ki se po koncertu kar niso mogli raziti. Po zahvalni molitvi v tišini božjega hrama, so božično radost prenesli pred cerkev in na ulico, kjer so med živahnem kramljanjem podoživljali trenutke. Vsem prisotnim je bilo pri srcu lepo in toplo. Lepše priprave na skrivnostni božični čas si sami ne bi znali pričarati! Veseli in polni lepih vtisov so se počasi razkropili, nesoč veselo oznanilo odrešenja na svoje domove.

Na tem mestu želimo izraziti zahvalo župnikoma, ki sta zbor povabila. MPZSJ-u pa se pripravljamo še v naprej za tako lepa večera, kajti resnično smo vsi začutili, da je pesem dar božične noči!

-a-h

SKA

Retrospektivna razstava Bare Remec

Slovenska kulturna akcija je zaključila delovanje lanske sezone z razstavo svoje najbolj poznane in priznane likovne umetnice, pokojne **Bare Remec**, v soboto, 22. novembra 2008 in naslednjo nedeljo v mali dvorani Slovenske hiše.

Voditeljica likovnega odseka prof. Andrejka Dolinar Horvat je pozdravila vse goste, otvorila razstavo ter predala besedo arh. Juretu Vombergarju. Ta je jasno in

jednato podal Barino življenje in njeno umetniško pot, ki je večina potekala v zdomstvu v Argentini.

Med drugimi orisi je dejal: „Že pred 2. svetovno vojno je bila v Sloveniji priznana umetnica, po vojni in revoluciji pa je delila usodo političnih emigrantov. (...) Ko je prišla v Argentino, ni našla umetniškega navdiha v velemestni puhlosti in frivolnosti. Odšla je risat in slikat v nedotaknjeno okolje na sever in jug Argentine, v Tilcaro in okolico Bariloč. Živela se je v arhaični svet Indijancev, bil ji je bližji kot svet potrošniške zahodne civilizacije. Živela je skromno, navezana le na družino in ozek krog znancev. Bila je samostojna, neprilagodljiva, ostra v sodbah, kar zadeva umetnosti pa tudi politike, istočasno pa izredno dobrodošla in darežljiva, zlasti do Indijancev“.

Po tej predstavitvi sta med drugimi umetnika *Ivan Bukovec* in *Andrej Makek* popestrila večer s pripovedjo nekaterih Barinih anekdot.

Na desnem zadnjem kotu dvorane na mizi pokriti s prtom z argentinskimi folklornimi motivi in istovrstne vazo s svetlicami si je publika lahko ogledala odlične fotografije njenih slik (delo *Marka Vombergarja*), manjša keramična Barina dela, časopisne kritike in prospekte. Med razstavo je *Marko Vombergar* predvajal film na CD z naslovom *Slikarka sinjih oči*, ki ga je režirala *Vanja Brvarjeva*, posnel pa njen mož, ki je samo s tem namenom obiskal pred leti Argentino. Film je bil že preje predvajan na slovenski televiziji v okviru kulturnega programa kmalu po osamosvojitvi. Dokumentarni film podaja njeno življenje in vtise o Bari Remec in njenem delu, ki so jih podali razni prijatelji in učenci.

Številni obiskovalci so si ogledali razstavljenih dela, ki so bila selekcija iz vsega njenega ustvarjalnega obdobja v Argentini. Pretežno so bile razstavljene oljnathe slike in akvareli.

Sobotni večer je bilo globoko doživete močnih, živih in originalnih kombinacij barv, katerih kompozicije je bila zmožna likovna umetnica z veliko začetnico Bara Remec.

K.C.

MENDOZA

Pustna veselica: „Na daljnem, daljnem zahodu“

Slovenska mladina je 21. februarja priredila v Slovenskem domu svojo vsakoletno pustno veselico. Ker smo Mendoščani v Argentini na daljnem zahodu, smo tako imenovali naše praznovanje.

Proti večeru so kavboji in divji Indijanci začeli prihajati v „saloon“ na večerjo-show.

Pripravljen je bil mehikanski jedilnik: „tacos“ in tudi „panchos“ ter dobra pijača. Med večerjo smo sprejeli nekaj obiskov: Walter Texas Rancher (Seba Bajda), ki nam je ob spremljavi svoje kitare zapel nekaj svojih pesmi; nato skupino SDK The Mary Sisters, ki so zaplesale veseli kankan in tudi skupino SFZ kavbojev z zanimivim prizorom „Dvoboj“ ter še nekaj smešnih prizorov.

Sledila je skupna večerja in stara slovenska navada: Pusta pokončati. Po nekaterih pokrajinah v Sloveniji ga pokopljejo, drugod ga vržejo v reke. Pogosto pa slamnatega Pusta zažgejo. Tako smo napravili tudi mi na dvorišču Doma. S pustnim torkom se konča veseljačenje in na pepelnico sredo prične post in priprava na velikonočne praznike.

Zabavni večer se je končal z veselim plesom.

Nikolaj Štumberger

NUK v dar prejel Iconotheco Valvasoriano

Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) je v dar prejela Iconotheco Valvasoriano, monumentalno zbirko 17 faksimilov zvezkov grafik, ki jih je tekom življenja zbral kranjski polihistor Janez Vajkard Valvasor. Faksimile je v.d. ravnatelju NUK Lenartu Šetincu predal umetnostni zgodovinar Leon Gostiša, vodja projekta Iconotheca Valvasoriana. Valvasorjeva grafična zbirka obsega 7752 grafik in risb Dürerja, Cranacha, Rembrandta, Callota ter drugih znanih in neznanih nemških, avstrijskih, nizozemskih, flamskih, francoskih, italijanskih, angleških in kranjskih mojstrov 16. in 17. stoletja. Liste iz zbirke je Valvasor nalepil v zvezke velikega formata, vezane v usnje. Razporedil jih je po temah, tehniki in nacionalni pripadnosti avtorjev.

Po izidu Slave vojvodine Kranjske je Valvasor obubožal. Razprodal je vse imetje, 1na koncu tudi knjižnico in grafično zbirko, ki ju je odkupil zagrebški škof Mikulž. Danes se zbirka nahaja v Zagrebški nadškofijski Biblioteki Metropolitani.

Faksimile zbirke Iconotheca Valvasoriana je izdala Fundacija Janeza Vajkarda Valvasorja pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Sedemnajst zvezkov je izšlo v nakladi 100 izvodov, za njih pa bodo zbiratelji odšteli 30.000 evrov. Izdelava faksimilov in izdaja 17 ohranjenih zvezkov, opremljenih z znanstveno kritičnimi komentarji, ki so jih pripravljali slovenski in hrvaški umetnostni zgodovinarji, predstavlja edinstven tako strokovni kot tudi kulturni dosežek v svetovnem merilu, so še zapisali v NUK.

Janez Vajkard Valvasor (1641-1693) je bil izobražen polihistor druge polovice 17. stoletja, razpet med svetopisemske resnice in praznoverje na eni ter živo zanimanje za naravo, vojskovanje, zgodovino, življenje in njegove procese na drugi strani. Na svojem gradu Bogenšperk je imel izjemno knjižnico, zbirko mineralov, matematičnih in astronomskih naprav, predmetov z raznih področij, vsemogočih redkosti in starin, tiskarsko delavnico ter zbirko grafik in risb, ki jih je nakupil na štirinajstletnih potovanjih po Evropi.

Odškodnine v gotovini

Vlada je sprejela predlog novele zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja. Z dnem dospelosti republiških obveznic 39. izdaje 15. septembra lani namreč ni mogoče izvrševati odločb o odmeri odškodnine. Zato predlog zakona predvideva, da se po dospelosti obveznic odškodnina odmeri in izplača v celoti v gotovini.

Po navedbah vlade bo novela zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja odpravila pravno praznino, ki je nastala, ker tak predlog zakona ni bil sprejet do 15. septembra lani. Z dnem dospelosti republiških obveznic 39. izdaje (RS39) 15. septembra lani je namreč nastala pravna praznina, zaradi česar ni mogoče izvrševati odločb o odmeri odškodnine, piše v gradivu po seji vlade.

„To posledično lahko privede do tožb upravičencev zoper državo in s tem do znatnih stroškov, ne le iz naslova odškodnin, temveč tudi stroškov postopkov in zamudnih obresti za neizplačane odškodnine. Zato predlog zakona predvideva, da se po dospelosti obveznic RS39, to je po 15. septembru 2008, odškodnina odmeri in izplača v celoti v gotovini. Po 15. septembru 2008 se odločbe o odmeri odškodnine ne bodo več glasile na obveznice RS39,“ navaja vlada.

Ob tem dodaja, da zakon o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja določa način zagotavljanja sredstev za plačilo odškodnine vojnega in povojnega nasilja za negmotno škodo ter vrste in višino odškodnin, ki se izplačujejo po tem zakonu. Del odškodnine je izplačljiv v republiških obveznic 39. izdaje, ki jih je Slovenija izdala na osnovi uredbe o izdaji obveznic za plačilo odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja ter izvrševanju odločb o

določitvi odškodnine.

Kot pojasnjuje vlada, zakon o žrtvah vojnega nasilja in zakon o popravni krivic, ki dajeta podlago za priznanje statusa upravičencev do odškodnine po zakonu o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja, ne določata roka vložitve zahteve in se lahko odločanje o priznanju pravic ter posledično višini odškodnine časovno precej podaljša tudi po roku dospelja obveznic republiških obveznic 39. izdaje 15. septembra lani.

„Zaradi zagotovitve pogojev za izvršitev odločb, vročenih do uveljavitve tega zakona, ki se glasijo tudi na izplačilo dela odškodnine z izročitvijo obveznic. Predlog zakona predvideva, da se za te odločbe še naprej uporabljajo določila zakona o skladu za poplačilo odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja in predpisi, izdani na njegovi podlagi,“ poudarja vlada.

Glede na število obveznic, ki jih bo po teh odločbah še potrebno izdati po uveljavitvi tega zakona, je po navedbah vlade potrebno povečati maksimalni skupni nominalni znesek obveznic, določen v prvem odstavku 14. člena zakon o skladu za poplačilo odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja za 2,5 milijona obveznic.

Poleg navedenega pa se z vidika krepitve preglednosti in legitimnosti odločanja po zakonu o popravni krivic ter transparentnosti porabe javnih sredstev po zakonu o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja, kadar gre za izvrševanje odločb po zakonu o popravni krivic, v predlogu zakona določa vsebino evidence glede postopkov in odločitev po zakonu o popravni krivic, še piše v gradivih vlade.

G. JOŽE
RAZMIŠLJA

Slovenski jezik

Samo človek ima možnost in sposobnost govornenja. Z izgovorjeno besedo izraza svoje misli in jih s svojim razumom medsebojno povezuje. Na podlagi tega pride do pogovora z bližnjim. To je najboljši način razumevanja.

Vsak narod ima svoj jezik. Ker je teh veliko, je tudi onih mnogo. Veliko ljudi zna, ne samo svoj materinski jezik, ampak, po možnosti še mnogo drugih. To je vse pohvale vredno. Tako se morejo pogovarjati z mnogimi ljudmi.

Lep zgled so nam dali veliki papeži zadnjih časov, ki so se hoteli pogovarjati z mnogimi narodi sveta. Tako in tudi v tem smislu so razumeli Jezusove besede: pojdite po vsem svetu.

Vsakdo naj pozna in zna najprej svoj materin jezik, da se z njim in po njem more in zna pogovarjati s svojimi domačimi in znanci istega naroda. Pravijo, da človek nikdar ne pozabi materinskega jezika. Ona ga je naučila in učila že takrat, ko ga je dojila. Naučila ga je prvih molitev, prvih pesmi in prvih besedi. Zelo globoko je pognala korenine njena skrb, da ko bo otrok velik, se bo mogel pogovarjati s svojimi enakimi po jeziku in mišljenju.

Gotovo so problem mešani zakoni, v katerih je eden Slovenec ali njegove krvi, drugi pa je Argentinec. Posebna težava je v tem, če je mati Argentinka. V tem primeru otrok nima okolja v svoj prid. Pa naj zna materin jezik, če je to španščina. Vsi ostali pa naj se potrudijo, da bo otrok govoril in znal povedati tudi po slovensko in če je možno, še v drugih jezikih. Mati Slovenka bi pa morala otroke naučiti slovenskega jezika. Če tega ne stori, je otrok prikrajšan za veliko dobroto, kot je slovenski in drugi pogovorni jezik.

Kolikor jezikov človek zna, za toliko moč tudi velja. Zakaj ne bi naši potomci veljali za veliko moč.

Pred Bogom smo vsi enaki in tako so tudi jeziki. Ni važno število ljudi. Nihče ni več in nihče ni manj.

Argentinci, ki so bili na bivšem jugoslovanskem ozemlju v vojaških mirovniških oddelkih, so se nekateri naučili tudi nekaj slovenščine ali srbohrvaščine. Radi me pozdravljajo v onem jeziku in so ponosni, da znajo nekaj več in tega nočejo pozabiti.

Kolikor bolj se bomo vsi potrudili za znanje slovenskega jezika, toliko bolj bomo pokazali ljubezen do slovenskega naroda in do njih, ki so zanj žrtvovali vse, celo svoje življenje.

DRUŽINA IN DRUŽBA

Šala ni vedno na mestu

Kdor se srečuje z bolniki, ve kako dobro de, če se zna včasih tudi pošaliti, če zna pokazati, da je treba gledati na življenje tudi z vedre strani. Človek šalo prepogosto potrebuje za življenje. To lahko bolniku pomaga, da se zna tudi v svoji boleznini kdaj nasmehniti.

Včasih pa šala ni na mestu in je izraz zdravnikove ali sestrine zadrege. Tako mi je bolnik nekoč potožil: „Slabo slišim, vedno slabše. To sem povedal tudi zdravniku, večkrat, ne samo enkrat, pa mi je večkrat v šali odvrnil: 'Dobro je, če slabo slišite, vsaj ne slišite vsega.' Mene pa to zelo skrbi. Kaj naj naredim? Kako se bo to razvijalo naprej?“

Bolnik šale ni razumel dobronamerno. Zaradi okvare sluha je bil prizadet. Čutil je, da je stvar resna, da bi se moralo nekaj narediti za njegov vedno slabši sluh. Zdravnik pa nič. Njemu se zdi stvar samo zabavna. In to šalo mu je zameril, saj ga je močno skrbelo, kako se bo sploh še

pogovarjal z ljudmi, če bo šlo tako naprej.

Tisti, ki se rad šali, se gotovo ne zaveda, kako neprimerna je včasih šala. Verjetno se tega tudi ne zaveda sestra (ali pa zdravnik ali kdo drug), ki reče npr. umirajočemu bolniku, ki je že ves oslabeel in še sedeti ne more: „Le potrpite, nikar ne bodite tako žalostni, še malo, pa bova šla skupaj plesat.“ V bistvu gre za zelo poceni način tolažbe, ki pa tistemu, ki 2 v stiski, ne pomaga veliko, ker čuti, da je ta tolažba zlagana. Nekateri pa mislijo, da vsaka tolažba tolaži, da vsaka šala razveseli, tudi če je neprimerna.

Vedeti je torej treba, kdaj je šala na mestu in kdaj ne. Lahko povezuje in razveseljuje, lahko pa odbija in izolira. V načinu, kako se šalimo, se pokaže naš odnos do sočloveka, v tem primeru do bolnika, in pokaže se tudi naše spoštovanje do njegove osebnosti.

Metka Klevišar

Težave v zakonu - vzroki in posledice (1)

PASQUALE IONATA

Med številnimi vzroki za krizo v zakonu lahko naštejemo naslednje:

Prevelika pričakovanja. Včasih preveč pričakujemo od partnerja in zahtevamo stvari, ki bi od nas odvrnile vsakega prijatelja, če bi do njega bili tako zahtevni.

Pomanjkanje dialoga. Včasih dialog preneha zaradi bojznosti, da bi ranili drugega, ali da bi nas ta ranil. Prej ali slej se vsak zakonec vpraša: „Ali bi me vseeno ljubil, če bi ji/mu odkrito povedal/a, kar mislim in čutim.“

Želja, da bi spremenili partnerja. Videti je, da se večina zakoncev kmalu po poroki začne truditi, da bi spremenila partnerja, da bi ta odgovarjal njihovim predstavam. Tako pride do sporov in nesporazumov prav zaradi lastnosti, zaradi katerih so izbrali partnerja. Ko ta spozna, da ga zakonec hoče spremeniti, se temu upre. Dobi občutek, da ni sprejet takšen, kakršen je, in zaradi tega ne more ljubiti iskreno in predano.

Prvi otrok. Pogosto prvo veliko nevarnost, ki ogroža mir v zakonu, predstavlja otrok. V tej situaciji se je treba vprašati, ali se žena (včasih tudi mož) preveč posveča otroku in tako zapostavlja zakonca. Ali se starši zavedajo, da je očetovstvo in materinstvo moč dajati samo, če sta zakonca med seboj povezana? Ali se starši zavedajo, da otroku lahko nudijo ljubezen, občutek varnosti in toplino le, če njuna medse-

bojna ljubezen raste? Prihod otrok predstavlja nevarnost predvsem za mater, ki jo lahko materinska vloga popolnoma prevzame. Po drugi strani pa se oče lahko osredotoči predvsem na povečanje družinskega dohodka in zanemari svoj odnos do matere.

Pomanjkanje preprostega izkazovanja ljubezni. Opuščanje vsakdanjega izkazovanja ljubezni po poroki, kar je v času medsebojnega spoznavanja bilo pravilo, lahko privede do krize. Gre za drobne pozornosti, lepe besede, izkazovanje naklonjenosti z dejanji, nežnosti, itd. Ne pozabimo, da romantično-polna ljubezen temelji izključno na nežnostih; v nasprotnem primeru se pojavi spolna nevroza.

Pomanjkanje časa zase. V zakonu nastopi kriza, ker zakonca nimata dovolj časa zase, da bi si pogledala v oči, se pogovorila, si vzela večer zase. Nobena stvar ne more nadomestiti časa, ki ga potrebujeta zase; ne denar, ne kuhinjski aparati, ne zlatina, ne lepe hiše ...

Poleg psihičnih vzrokov za krizo v zakonu, se moramo tudi vprašati, kateri so najpogostejši znaki, ki kažejo na krizo?

- Vse večje težave v sporazumevanju, ali, kar je še hujše, vztrajni molk, ki traja več dni.

- Občutek, da ljubezen pride in gre. So dnevi, ko imamo občutek, da ljubimo partnerja in dnevi, ko smo prepričani, da ga nikoli nismo ljubili.

- Prepričanje, da nismo mi odgovorni

za krizo, ampak je za to nedvomno odgovoren naš partner.

- Življenje mimo drugega. Popolna osamljenost, ki poraja občutek nevzdržnosti in prepričanje, da se ni vredno truditi, da bi našli izhod iz krize. Vsak se drži zase, komunikacija je minimalna, vsak ima svoje konjičke, prijatelje, itd.

- Resni dvomi o smiselnosti obstoječe zveze. Zazrtost v zunanji svet, kjer so vsi ljudje videti srečni. V takem trenutku se začne rojevati želja po novem partnerju. Na delu ali v družbi spoznamo osebo, ki ima iste probleme kot mi in se z njo z lahkoto pogovorimo. In še preden se zavemo, se znajdemo v njenem objemu. Tako se pojavi nezvestoba, ki je dandanes tako v modi. Tako zakon umre, razveza pa postane rešitev za vse. Ironično pa je, da ima pogosto nov partner iste značajne lastnosti kot prejšnji in tako se vse začne znova. Velikokrat je drugi zakon uspešen, vendar je to nedvomno zaradi truda, ki smo ga vložili v razvoj lastne osebnosti in zaradi našega razumevanja do novega partnerja, česar prejšnji ni bil deležen.

- Težave s spolnostjo. Mož se pritožuje, da je žena frigidna, žena pa, da se ne čuti ljubljeno, itd.

Ob koncu ne smemo pozabiti, da je trpljenje dober znak za partnerstvo, saj pomeni, da je ljubezen še vedno živa in s tem obstaja tudi upanje za rešitev krize. Ljubezen umre, kadar nastopi brezbrzičnost. Upanje pa je zadnje, kar se izgubi, celo v

zakonski krizi.

Po tej podrobnosti in jedrnatih obrazložitvi psihičnih vzrokov za propad zakona, želim na tem mestu navesti napotke za uspešen zakon. Po dolgih letih psihoterapije lahko mirno trdim, da zdrava družina ne potrebuje materialnega blagostanja, ne pretirane spolnosti, ne čudovitih otrok, ne velike hiše, ne zunanje podpore ... Potrebno je le malo dobre volje, da se odprto soočimo z vsemi razlikami, o katerih se nam pred poroko še sanjalo ni. Doumeti moramo, da moramo živeti skupaj in ljubiti drug drugega kljub vsem razlikam. Fant in dekle poudarjata to, kar imata skupnega. V zakonu pa privrejo na dan razlike; pogosto na dramatičen način. Vemo, da zakon ni vedno ali pa samo hoja v dvoje. Gre tudi za iskanje skupnih ciljev, ki zahtevajo od nas velik napor za njihovo uresničitev. Taka zveza zahteva veliko truda, če hoče živeti. Potrebno je usmeriti pogled v bodočnost, razmišljati in se pogovoriti. Naj na koncu še omenim, da zakon deluje samo, če se odločimo, da bo deloval.

Po si.catholic.net (Konec prihodnjic)

NOVICE IZ SLOVENIJE

PRVIČ V MINUSU

Slovenija je v zadnjem četrtletju lani na letni ravni zabeležila zmanjšanje BDP za 0,8 odstotka. Razlogi so padec izvoznega in investicijskega povpraševanja ter potrošnje. Finančni minister Franc Križanič pričakuje, da bo Slovenija uradno v recesiji v tekočem četrtletju. V letu 2008 je bila gospodarska rast po prvi oceni 3,5-odstotna.

PRVI MED VIOLONČELISTI

Mariborski violončelist Luka Šuliž je na VII. mednarodnem tekmovanju violončelistov Witold Lutoslawski, ki je med 19. in 26. februarjem potekalo v Varšavi, dosegel prvo mesto. Mladi glasbenik si je prvo mesto, ki si ga deli s tekmovalcem iz Velike Britanije, priigral s Schumannovim koncertom za violončelo in orkester v a-molu.

BREZPOSELNI

Konec februarja je bilo na Zavodu RS za zaposlovanje prijavljenih 77.182 brezposelnih, kar je 4,4 odstotka več kot januarja letos in 15,2 odstotka več kot februarja lani. V prvih dveh mesecih se je število registriranih brezposelnih povečalo za 10.943 oz. 16,5 odstotka. Največje povečanje je bilo februarja glede na december na območju Trbovelj (za 24,7 odstotka na 2863) in Novega mesta (24,1 odstotka na 3849) ter Kopra (za 22,6 odstotka na 4416) in Kranja (za 21,4 odstotka na 5521).

SEDAJ ŠE VRANE

Siva vrana se močno širi in upravljavcem lovišč, predvsem v bližini večjih urbanih naselij, povzroča vedno večje težave, pa tudi neposredno materialno škodo. S populacijo sive vrane na večini lovnih površin je v okviru obstoječe zakonodaje težko upravljati, povsem nemogoče pa jo je obvladovati v bližini urbanih naselij. Na Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije so njeni člani lani in letos pogosto naslavljali zahteve za nujno ukrepanje v smeri zmanjšanja škod od sive vrane. Zaradi naraščanja populacije so se namreč občutno povečale škode na poljščinah, vrtninah in senenih balah skoraj po celi Sloveniji. Največje probleme imajo kmetije zelenjadarji v okolici naselij, kjer primestna krajina ne omogoča dovolj naravne hrane.

PO SVETU

SVETOVNA KRIZA

Po mnenju Dunajskega inštituta za mednarodne gospodarske primerjave bo svetovna finančna gospodarska kriza močno prizadela srednjo, vzhodno in jugovzhodno Evropo, vendar pa učinki ne bodo enaki za vse države iz regije. Inštitut deli države omenjenega območja v tri skupine. V prvi so Češka, Slovaška, Poljska, Albanija, Kazahstan, Rusija in Kitajska, kjer naj bi se rast bruto domačega proizvoda občutno upočasnila, a ostala pozitivna. V drugi skupini so Slovenija, Romunija in Bolgarija, kjer naj bi gospodarstvo v letu 2009 stagniralo. Tretja skupine držav, v kateri so Estonija, Madžarska, Litva, Latvija, Hrvaška, Makedonija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Srbija, Turčija in Ukrajina pa naj bi zabeležila negativno rast.

ŠE NISO NAŠLI MLADIŽA

Najbolj iskani haaški obtoženec Ratko Mladiž se že vrsto let skriva v stanovanju v Novem Beogradu, piše beograjski dnevnik Press. Pri tem se sklicuje na vir blizu tajne policije. Mladiž, obtožen za genocid in vojne zločine med vojno v Bosni in Hercegovini, naj bi imel stike le z eno osebo, ki mu prinaša hrano in zdravila. Vse navedbe zdaj temeljito preiskuje. Predsednik srbskega nacionalnega sveta za sodelovanje s haaškim sodiščem Rasim Ljajić za medtem trdi, da srbske oblasti še vedno ne vedo, kje se skriva Mladiž.

NAJ BI TRGOVALI Z ORGANI

Kosovski tiskani in elektronski mediji poročajo o domnevni trgovini s človeškimi organi med spopadi na Kosovu med letoma 1998 in 1999. Kot piše prištinski časnik Kosova sot, obstaja sum, da so Srbi takrat prek Makedonije in Bolgarije trgovali z organi ubitih kosovskih Albancev. Organi naj bi končali v Rusiji. Makedonski časnik Lajm ob tem dodaja, da je bilo v času konflikta opaziti veliko zdravnikov iz Rusije. Zaradi domnevne trgovine z organi Srbov s Kosova v tem času so sicer srbski pravosodni organi že sprožili preiskavo. O tem je namreč v svoji knjigi pisala nekdanja tožilka haaškega sodišča Carla Del Ponte.

VOJAŠKE VAJE

Južna Koreja in ZDA sta začeli obsežne vojaške vaje. Z njimi naj bi državi preverili obrambno pripravljenost svojih sil pred predajo poveljstva ZDA Južni Koreji v naslednjih nekaj letih. A Severna Koreja vaje razume kot pripravo na invazijo, zato je dvignila stopnjo pripravljenosti svoje vojske. Obenem se pospešeno pripravlja na izstrelitev svoje rakete dolgega dosega, ki naj bi v vesolje ponesla njen lastni satelit. V Pjongjangu so opozorili, da bodo vsak poskus sestrelitve te rakete vzeli kot vojno napoved.

PALESTINSKA OBLAST

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENCI V ARGENTINI BUENOS AIRES

Občni zbor SFZ

dne 1. marca t. l. v Slovenski hiši v Buenos Airesu je bil dobro obiskan. Udeležilo se ga je okoli 70 fantov. Na njem so odborniki poročali o izvršenem delu v pretekli poslovni dobi. Po razrešnici odboru so bile volitve. (...) Izvoljena je bila lista z Jožetom Vodnikom na čelu. Poleg njega so bili izvoljeni v odbor še naslednji: podpredsednik Mihael Gaser, tajnik Jože Malovrh, blagajnik Franc Tomazin, gospodar Aleš Benedičič. Kot odborniki pa: Marijan Jesenovec, Matjaž Maček, Milan Kržič in Janez Mežnar. V nadzornem odboru so: Ciril Vodnik, Tone Javoršek in Franc Močnik. V razsodišče so bili izvoljeni: Milan Zajc, Tone Krgnik in Jože Poznič. (...)

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Lojzeta Hvalica in njegove žene Pavle, roj. Stanonik se je rodil sin, ki je pri krstu dobil ime Gabrijel Marijan. Srečni družini naše čestitke.

LANUS

Občni zbor Društva Slovenska vas

Preteklo nedeljo 8. t. m. je bil 6. redni občni zbor društva „Slovenska vas“. Udeležilo se ga je veliko število vaščanov. Po izvršenem rednem delu občnega zbora, to je odobritvi zapisnikov zadnjih dveh občnih zborov, odobritvi poročil odbora in nadzornega odbora, ki so bila že natisnjena v listu Slovenska vas, se je prešlo na volitve novega odbora. (...) Predsednik: Jože Rome, podpredsednik Slavko Reven, tajnik Maks Jan, blagajnik Stane Jemec, gospodar Rudolf Rozina, kulturni referent Ignacij Glinšek, knjižničar Tone Zajc. Odborniki: Stane Mehle, Janez Žgonc, Franc Vilfan in Jože Čampa. Nadzorni odbor: Janez Lužovec, Lovre Jan in Jakob Sušnik. Občni zbor je nadalje sprejel z manjšimi popravki nova pravila društva kot juridične osebe, katero si je društvo vzelo kot namen, da si jo bo v bodočem poslovnem letu pridobilo. (...)

Svobodna Slovenija, 12. marca 1959 - 11

Palestinski premier Salam Fajad je predsedniku Mahmudu Abasu ponudil svoj odstop, s čimer želi omogočiti oblikovanje vlade narodne enotnosti. Fajad je vodenje palestinske vlade prevzel po Hamasovem prevzemu oblasti na območju Gaze junija 2007, ko so se Palestinci razdelili na dva sovražna tabora. Njegov odstop naj bi pospešil pogajanja o spravi med rivalskima gibanjema Fatah in Hamas, ki od konca februarja potekajo v Egiptu.

RUSIJA-ZDA

Rusija in ZDA lahko dosežeta skupno stališče o protiraketnem ščitju, je po srečanju z ameriško državno sekretarko Hillary Clinton v Ženevi povedal njen ruski kolega Sergej Lavrov. ZDA in Rusija sta ob tem dosegli dogovor o delovnem načrtu, s pomočjo katerega nameravata obnoviti Sporazumu o omejevanju strateškega orožja Start I. Clintonova je pogovore z Lavrovom označila za nov začetek v oživitvi odnosov med svetovnjima silama. Kot je pojasnila, sta z ruskim kolegom govorila o pospeševanju jedrskega razoroževanja, razvijanju jedrskega orožja v Iranu in nestabilnosti v Afganistanu.

NEZADOSTNO

Evropska unija je 27. februarja Hrvaški poslala demaršo zaradi nezadostnega sodelovanja s haaškim sodiščem, kar pa je Zagreb pred javnostjo skrival teden dni. Kot razkriva petkovi Jutranji list, ne vlada ne ministru za pravosodje javnosti nista sporočila, da je iz Bruslja prišlo pomembno diplomatsko obvestilo, ki kaže na resne težave Hrvaške v pogajanjih z Evropsko unijo. Kot dodaja, je vlada pomen vseh dozdajšnjih opozoril praviloma zmanjševala in trdila, da ni nobene nevarnosti za dodatno blokado pogajanj. Zadnjega je hrvaškemu ministru za pravosodje Ivanu Simonovižu izročil češki veleposlanik Karel Kühnl. Kot dodaja časopis, naj bi bilo bistvo problema 23 dokumentov, ki jih hrvaška vlada še ni dostavila Haagu in so ključni za začetek odprtja pogajanj v poglavju pravosodja in človekovih pravic.

RESUMEN DE ESTA EDICION

LA HISTORIA REGRESA

En una de las galerías de la mina actualmente abandonada Huda Jama, en Laško - Eslovenia, la Comisión que investiga las matanzas ocurridas al término de la Segunda Guerra Mundial, encontró más de trescientos cadáveres de combatientes anticomunistas eslovenos y croatas. Por el estado de los restos se supone, que muchos de ellos fueron enterrados vivos. La Comisión dio el aviso pertinente a las autoridades policiales y judiciales. Este hallazgo, otro en la serie de descubrimientos de fosas comunes, grita al mundo el horror del régimen, que conquistó el poder en Yugoslavia tras la revolución que transcurrió entre los años 1941 y 1945. ¿Y los que cometieron estas atrocidades? Los herederos del régimen anterior no se pronuncian claramente y hasta los pocos veteranos de la guerrilla comunista, que usurpó el poder de la mano del Ejército Rojo, tratan de eludir su responsabilidad. El pueblo y la historia necesitan saber la verdad y las víctimas el reconocimiento de la injusticia cometida. (Pág. 1)

LA CARINTIA ESLOVENA

El primer domingo del mes hubo elecciones regionales y municipales en Carintia en Austria. El resultado no fue nada alentador para la minoría eslovena que vive allí. Con el 45 por ciento de los votos, triunfó el partido del fallecido gobernador Haider BZÖ (enemigo acérrimo de los derechos de las minorías). Esto representa la mayoría absoluta en el gobierno regional y una mayoría relativa en la Asamblea. Cuando ambas elecciones (regionales y municipales) se unen en un mismo día, las condiciones son más difíciles para los partidos pequeños, como los de la minoría, que no presentaron una lista propia para la región. Sus candidatos, en varias listas, no lograron entrar en la Asamblea. El partido FPÖ (de la cual Haider se separó y creó su propia fuerza) sufrió también una importante derrota. El presidente del Consejo de los eslovenos de Carintia, Matevž Grilc, dijo que la muerte del gobernador Haider despertó la solidaridad con su partido. Incluso en las elecciones municipales los seguidores de Haider ganaron contra todo pronóstico, hasta en Klagenfurt debilitaron a los socialdemócratas e intendentes de toda la región. Los eslovenos presentaron su lista municipal *Enotna Lista*. Algunos resultados son satisfactorios, otros no. También en los municipios bilingües hubo un mayor porcentaje de votos al partido de Haider. En el programa electoral de los ganadores figuraba como primer anuncio de que no habrá nuevas tablas bilingües en el sur de Carintia. Fue un triunfo en memoria de Jörg Haider. (Pág. 2)

PRIMERO ¡COMO HABLA MAMÁ!

Solo el ser humano tiene la capacidad del habla. A través de las palabras, expresa sus pensamientos. Cada nación tiene su propio idioma. Cada uno de nosotros debería conocer y saber primero el materno. Dicen, que uno nunca olvida la lengua materna porque fue la primera oída y sus raíces calaron hondo en el corazón. En el caso de los matrimonios mixtos también vale. Si la madre es argentina, que su hijo aprenda ese idioma. Todos los demás, deberán esforzarse para que el niño hable y sepa expresarse también en esloveno y, si fuere posible, también en otros idiomas. La madre eslovena debería enseñarles a sus hijos el esloveno. Si no lo hace, privará al niño de muchos bienes. (Pág. 4)

LAS CAUSAS DE LAS CRISIS MATRIMONIALES

Pasquale Ionata en su artículo „Las dificultades en el matrimonio - causas y consecuencias“, enumera algunas de las numerosas causas que provoca una crisis en la pareja: las expectativas muy altas; la falta de diálogo; el deseo de cambiar a la pareja; la llegada del primer hijo; la falta de simples muestras de amor; la falta de tiempo para uno mismo; las dificultades en la comunicación. El sufrir por la mala situación de la pareja, puede ser un signo de que el amor sigue vivo y, es una esperanza para resolver la crisis. Basta con un poco de buena voluntad, de reconocer las diferencias y resaltar lo que existe en común. Es también una búsqueda de objetivos comunes, que requieren de la pareja un gran esfuerzo para lograrlos. El matrimonio funciona solo si ambos deciden que funcione. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar

Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Andrej Fink, Božidar Bajuk in Marko Kremžar.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 180, pri pošiljanju po pošti \$ 245, Bariloche \$ 215; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad
 Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželič“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobilitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordiniira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejija - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK Č asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Ferreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Lunes y jueves de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejija. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

Skrajšani romani Reader's Digest tudi v slovenščini

Mladinska knjiga je v sodelovanju z mednarodno založniško hišo Reader's Digest v knjižni zbirki Izbrani romani izdala dve knjigi skrajšanih leposlovnih del.

Urednik zbirke Damjan Švara je na predstavitvi knjig dejal, da gre za domisljico sodobnega časa, ko nam tempo življenja ne omogoča dovolj časa za seznanjanje s sodobno literaturo.

Knjižna zbirka romanov, ki so jo izdali januarja, velja za posebnost v slovenskem prostoru, je poudaril Švara. Vsaka knjiga prinaša štiri romane pretežno mladih in na Slovenskem še večinoma neveljavljenih avtorjev. Romani so žanrsko zelo različni in primerni za širok krog bralcev, „za vse okuse in razpoloženja“, je dejal Švara.

Prva knjiga vsebuje kriminalko Howarda Roughana Lažna obljuba v prevodu Nataše Müller, roman Morje spominov pisateljice Stephanie Gertler, ki govori o odnosu mati-hči, detektivko Bernarda Cornwella Zanka za nedolžne in ljubezenski roman Sončnica Richarda Paula Evansa. Morje spominov je prevedla Ana Ugrinovič, detektivko Ana Bohte, delo Evansa pa Irena Furlan.

V drugi knjigi so združili pravniški triler Michaela Connelyja, ki ga je prevedla Marija Brezigar, ljubezenski roman Nicholasa Sparksa Poroka v prevodu Irene Madric, kriminalko Petra Jamesa Na smrt enostavno, ki jo je poslovenila Maja Lihtenvalver, in duhovit roman Petra Mayleja o vinu, ljubezni in spletkah z naslovom Čudovito leto. Slednjega je prevedla Furlanova.

Zbirka Izbranih romanov, ki jo je Reader's Digest začela izdajati v ZDA in Kanadi že leta 1950, je specifična zaradi krajšanja leposlovnih del. Švara je pojasnil, da gre za posebni uredniški postopek, pri katerem „urednik z izredno subtilnostjo skrajša tudi do 40 odstotkov teksta“. Direktor sektorja Reader's Digest pri Mladinski knjigi Riko Rižnar pa je poudaril, da uredniki krajšajo le dela sodobnih pisateljev, ki jim krajšanje sami dovolijo.

Urednica revije Reader's Digest Aleksandra Globokar je predstavila revijo, ki se po njenih besedah od ostalih revij v Sloveniji loči predvsem po majhnem, priročnem formatu. Vsebinsko pa, kot je dejala, skrbi za čim večje sodelovanje z bralci, ki lahko predlagajo teme in sooblikujejo revijo.

Umrl je pisatelj in prevajalec Janez Gradišnik

V Ljubljani je v četrtek, 5. marca, v 92. letu starosti umrl pisatelj, prevajalec, jezikoslovec in urednik Janez Gradišnik.

Janez Gradišnik se je rodil 22. septembra 1917 v Stražišču pri Prevaljah. Diplomiral je leta 1940 v Ljubljani. Dve leti je bil v nemškem ujetništvu in v pregnanstvu v hrvaškem Bjelovarju, spomladi 1945 se je znašel v ustaškem zaporu v Zagrebu. Po osvoboditvi je bil do leta 1948 tajnik na ministrstvu za Slovenijo v Beogradu, potem pa do leta 1952 urednik pri Državni založbi v Ljubljani. Od tedaj je živel kot svobodni književnik.

Literarno pot je začel kot sodelavec medvojne krščanske revije Dejanje. Svetovno nazorsko je bil blizu krščanskim socialistom in Edvardu Kocbeku, v pisanju pa še najbližje psihološkemu realizmu. Leta 1949 je izdal zbirko novel Pot iz noči, v šestdesetih letih so sledile novele v zbirki Ura spomina, v osemdesetih Plamenica in druge. V njih kot psihološki realist obravnava moralnoetična vprašanja medvojnega obdobja.

Pisal je tudi za mladino. Od leta 1969 je bil glavni urednik revije Prostor in čas, v kateri so med drugim objavljali Anton Slodnjak, France Bučar, Jože Mahnič in drugi, in ki so jo oblasti leta 1974 zatrle.

Gradišnik je bil ves čas tudi vnet, strog razpravljalec o jezikovnih vprašanjih. Na to temo je izdal publikacije Slovenščina za Slovence, Slovenščina za vsakogar, Še znamo slovensko, Naš jezik in druge.

Sodi med najpomembnejše posredovalce tujih jezikovnih kultur in književnosti v slovenski jezik. Tako je sestavil Slovensko-nemški in Nemško-slovenski slovar. Med najboljše prevode, kar jih imamo, pa sodijo prav njegovi prevodi Joycevega Uliklesa, Mannove Čarobne gore, Musilovega Moža brez posebnosti, romana Bulgakova Mojsiter in Margareta, prevodi Kafke, Hesseja, Galsworthyja in drugih, že leta 1950 tudi Hemingwayjevega romana Komu zvoni.

Janez Gradišnik je leta 1987 prejel Sovretovo nagrado za življenjsko delo, leta 1969 nagrado Prešernovega sklada in leta 2008 Prešernovo nagrado.

Mehika v Ljubljani

V Galeriji Cankarjevega doma so odprli razstavo Mehika pred Kolumbom - večno življenje.

Predstavljen so najsodobnejša arheološka izkopavanja v Zahodni Mehiki, kjer je v času pred prihodom Špancev obstajalo veliko neodvisnih kultur. Postavitev poleg fotografskega in video gradiva obsega 164 eksponatov.

Predstavljenih kultur se očitno razlikujejo od drugih mezoameriških kultur in civilizacij, saj jih opredeljujejo številni edinstveni kulturni elementi, ki so bili do nedavnega le površno raziskani.

Najpomembnejša od teh posebnosti je tradicija tim. jaškastih grobnic (300 pr.Kr.- 600 po Kr.), podzemnih struktur, ki so jih uporabljali za pokop ugodnih članov družbe. Skupaj z umrlimi so vanje položili vrsto dragocenih predmetov, med katerimi izstopajo človeške in živalske figure, ki s svojim neverjetnim razponom upodobitev prinašajo osupljivo sliko življenja in smrti prebivalcev tega območja.

Razstavo je pripravil Narodni inštitut za antropologijo in zgodovino v Ciudad de Mexico. Zasnova jo je kustos Barrera Rodriguez. Razstava je tokrat prvič postavljena izven Mehike. V osrednjem slovenskem kulturnem hramu je postavljena v sklop festivala oddaljenih oziroma pri nas manj znanih kultur, ki je letos posvečen Mehiki.

V sklopu festivala Viva Mehika v Cankarjevem domu že od 6. marca poteka teden sodobnega mehiškega filma, ki se bo zaključil 12. marca.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 3. marca 2009

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,28 US dolar
1 EVRO	1,63 KAD dolar
1 EVRO	4,63 ARG peso

Avellaneda 450
 Ramos Mejija

Kmalu boš postrežen ...

OBVESTILA

ČETRTEK, 12. marca:
Sestanek Zveze slovenskih mater in žena v Slovenski hiši

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

PETEK, 13. marca:
Predavanje z Lic. Juan Pablo Berra o temi „Prevención de las adicciones“ ob 20.30 uri v Slovenskem domu v San Martinu.

SOBOTA, 14. marca:
Popravni in dopolnilni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša na Srednješolskem tečaju R.M.B. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 15. marca:
Redni občni zbor v Našem domu San Justo, ob 10. uri. **Tradicionalna tombola**, ob 15.30 na Pristavi.

ČETRTEK, 19. marca:
Mesečni sestanek ZSMŽ iz San Martina, ob 16. uri. Govoril nam bo polkovnik Jože Novak o svojem obisku in doživetju v Sveti Deželi. Vsi, posebno tudi možje, lepo vabljeni!

PETEK, 20. marca:
Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slovenski hiši.

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena je ponovno darovala NN Ramos Mejija 100.- pesov in odbor ZSMŽ iz Miramarja 100.- pesov. **Bog plačaj!**

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena iz San Martina je darovala ga. Marija Lobnik 300.- pesov v spomin na drugo obletnico možjeve smrti. **Bog plačaj!**

PORAVNAJTE NAROČNINO!

OSEBNE NOVICE

Poroki
 V Misiones sta se poročila **Liliana Mercedes Mattes** in **Roberto Rafael Grošelj**.

V cervki Marije Kraljice v Slovenski vasi sta se poročila **Marta Servin** in **Damián Olmedo**. Za priče sta bila nevestin oče Humberto Servin in ženinova mama Irene Vaello. Poročil ju je g. Pavle Novak CM.

Čestitamo in želimo veliko božjega blagoslova!

Smrt
 V San Justu je umrla **Irma Laskovič roj. Major** (83), v Hurlingamu pa **Berta Pegan Ogar** (79). **Naj počivata v miru!**

SLOVENC I N ŠPORT

ŠTUDENTSKI ŠPORTNIKI V ZDA

Univerza SMU iz Dallasa, za katero nastopajo slovenski plavalci Luka Vrtovec, Grega Plevelj in Blaž Korošec, je zmagovalka univerzitetnega konferenčnega finala, ki je potekalo konec tedna v Houstonu. Na mitingu je posebej izstopal Mariborčan Vrtovec, ki se je veselil zmag s štafetama 4 x 50 mešano in 4 x 50 prosto, obenem pa je osvojil drugi mesti na 50 in 100 jardov prosto. Zelo uspešen je bil tudi Ljubljancan Grega Plevelj, ki je bil prav tako član zmagovite mešane štafete, na 100 prsno pa je zasedel drugo mesto. Nekdanji mladinski reprezentant Korošec, prav tako član Ljubljane, pa prav tako dokazuje, da se je dobro vklopil v novo ameriško okolje. K uspehu ekipe je dodal drugo mesto v svoji paradni disciplini 200 delfin, ter bil tretji na 200 mešano in 500 prosto.

TAKO KOT ARGENTINA, TAKO TUDI SLOVENIJA
 Tudi slovenska teniška reprezentanca je z oceno

odlično opravila nastop v prvem krogu druge evroafriške skupine Davisovega pokala. Na Otočcu si je že z zmago nad egipčansko dvojico zagotovila nastop v naslednjem krogu pokala, v nedeljo pa dokončala zmagoviti pohod proti Egiptu z najvišjim možnim rezultatom 5:0. — Sicer je slovenska reprezentanca bila favorit, saj so njeni igralci statistično precej višje plasirani kot egipčanski. In to pot si teorija in praksa nista nasprotovali.

DVE MEDALJI

Sonja Roman je na dvoranskem atletskem evropskem prvenstvu v Torinu poskrbela za eno izmed kolajn. V teku na 1500 metrov je s časom 4:11,42 osvojila bron, kar je šesto slovensko odličje v zgodovini prvenstev.

Drugo je zagotovila Marija Šestak, ki je 14,60 m v finalu troskoka osvojila srebrno medaljo, druga slovenska predstavnik Snežana Rodič pa je bila šesta (13,87).

Nina Kolarič je bila v skoku v daljino z izidom 6,62 metra četrta.

STOPNIČKE ZA TELOVADNO KOLAJNO

Slovenski telovadec Rok Klavora je uspešno nastopil v finalu parterja na uvodni tekmi nove sezone svetovnega pokala v Montrealu. Klavora je prejel 14,525 točke in s tretjim mestom tako prvič v karieri stal na stopničkah. V soboto sta nastopila še dva slovenska finalist; Sašo Bertonec je bil na konju z ročaji četrti, Žiga Britovšek pa šesti.

Z DESKO NA TRETJE MESTO

Slovenski deskar Marko Grilc je na zadnji tekmi svetovnega pokala v akrobatskih skokih v Moskvi osvojil tretje mesto. Slovenec, ki je za svoje nastope zbral 45,5 točke, je moral priznati premoč le skupnemu zmagovalcu svetovnega pokala, Avstrijcu Stefanu Gimplu (50,4), in Švicarju Thomasu Francu (46,4).